

**Návrh na vymenovanie doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD.,
docenta Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene
za profesora v odbore Pestovanie lesa**

1.Príprava vymenúvacieho konania

Doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., podal dňa 30.6.2020 predsedovi Vedeckej rady Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene prof. Ing. Marekovi Fabrikovi, PhD., písomnú žiadosť o umožnenie inauguračného konania na LF TU vo Zvolene v odbore Pestovanie lesa spolu s príslušnými písomnými dokladmi.

Predseda Vedeckej rady LF TU vo Zvolene v zmysle zákona č.131/2020 Z.z o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č.246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a Organizačnej smernice č.9/2013 Technickej univerzity vo Zvolene “Vykonávacie predpisy TU vo Zvolene k Vyhláške MŠ SR č.6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení neskorších predpisov“ predložil Vedeckej rade Lesníckej fakulty návrh na začatie vymenúvacieho konania v odbore Pestovania lesa. V návrhu konštatuje, že doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., k žiadosti pripojil všetky doklady v zmysle §4,od.(2) vyhlášky 246/2019 Z.z.

Prorektor TU vo Zvolene pre vedeckovýskumnú činnosť prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka prekontroloval plnenie kvantitatívnych kritérií TU vo Zvolene pre vymenúvacie konanie a konštatoval ich splnenie.

Vedecká rada LF TU vo Zvolene na svojom zasadnutí 24.9.2020 odsúhlasila návrh na vymenúvacie konanie a schválila inauguračnú komisiu v zložení:

prof. Ing. Milan Saniga, DrSc., (Lesnícka fakulta TU vo Zvolene) -predseda

-prof. Ing. Oldřich Mauer,DrSc.,(Lesnícko-dřevarařská fakulta, MENDELU Brno ČR)

-prof. Ing. Ivo Kupka, CSc., (Lesnícko-dřevarařská fakulta, Zemědělská univerzita Praha ČR)

-Akademik prof. dr. Igor Anič., (Šumarski fakultet Sveučilišća u Zagrebu,Chorvátsko))

Náhradník:

- prof. Ing. Stanislav Vacek, DrSc., (Lesnícko-dřevarařská fakulta, Zemědělská univerzita Praha, ČR)

Vedecká rada LF TU vo Zvolene zároveň schválila oponentov na vypracovanie posudkov:

-prof. Ing. Vilém Podrázsky, CSc., (Lesnícko-dřevarařská fakulta ,Zemědělská univerzita Praha ČR)

-prof. dr. Jan Holeksa, (Faculty of Biology, Adam Mickiewicz University Poznań, Polsko)

-doc .dr. Ing. Tomáš Vrška.(Školní podnik Křtiny, Mendelova univerzita Brno ČR)

Náhradník:

-prof. Dr. Jerzy Swagrzyk (Faculty of Forestry, the University of Agriculture in Krakow, Polsko)

VR LF TU vo Zvolene schválila tému inauguračnej prednášky „*Dynamika, štruktúra a disturbančný režim bukových pralesov a využitie poznatkov z ich výskumu pre pestovné koncepcie prírode blízkeho pestovania lesa*“.

Predseda VR LF TU vo Zvolene stanovil termín inauguračnej prednášky pred členmi VR LF TU vo Zvolene online formou prostredníctvom MS Teams a streamovaním na verejný YouTube kanál na deň 18.3.2021 o 10:00 h. Oznámenie o konaní inauguračnej prednášky na tému „*Dynamika, štruktúra a disturbančný režim bukových pralesov a využitie poznatkov z ich výskumu pre pestovné koncepcie prírode blízkeho pestovania lesa*“ bolo zverejnené v denníku Sme dňa 24.2.2021 a na webovom sídle univerzity vo vnútornom okruhu dňa 10.3.2021 a bolo odoslané katedrám LF TU a na dekanáty ostatných fakúlt TU Zvolen.

2.Charakteristika uchádzača, jeho odbornej vedeckej a pedagogickej práce

Doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., sa narodil 3.10.1970 vo Zvolene. V rokoch 1988-1992 študoval na Lesníckej fakulte Vysokej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene odbor Lesné inžinierstvo. Po ukončení v rokoch 1992-1994 pracoval ako technický asistent na Lesoprojekte UHUL vo Zvolene. V roku 1994 nastúpil na Katedru prírodného prostredia , kde pracoval ako technický pracovník do mája toho istého roku. Od tohto času pracoval na Katedre pestovania lesa LF TU Zvolen ako technik. V roku 1996 bol na základe výberového konania prijatý na miesto odborného asistenta a v tejto funkcii pracoval do roku 2011. Doktorandské štúdium absolvoval v rokoch 1995-2000 v odbore Pestovanie lesa na Lesníckej fakulte TU vo Zvolene. V roku 2000 obhájil dizertačnú prácu s názvom „Prírodzená obnova smrekových porastov pod rôznym imisným zaťažením“ na Lesníckej fakulte TU vo Zvolene a získal hodnosť filosofie doctor (PhD) vo vednom odbore Pestovanie lesa. V roku 2001 absolvoval kurz vysokoškolskej pedagogiky na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici. Dňa 22.3.2012 sa uskutočnilo jeho habilitačné konanie v odbore Pestovanie lesa pred vedeckou radou Lesníckej fakulty TU vo Zvolene obhajobou habilitačnej práce na tému“ Kvantitatívne a morfologické charakteristiky jemných koreňov smreka obyčajného a buka lesného vo vybraných lesných ekosystémoch Slovenska “ a prednesením habilitačnej prednášky na tému“ Prírode blízke pestovné systémy a prírodzená obnova buka“ Docentom bol menovaný dňa 1.4.2012. Od roku 2020 pôsobí vo funkcii vedúceho Katedry pestovania lesa lesníckej fakulty TU vo Zvolene.

Pedagogické pôsobenie Doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD. je tematicky orientované na problematiku pestovania lesa. Vedecké cvičenia a spolupodieľa sa na vedení hlavných cvičení z predmetu Pestovanie lesa I. v bakalárskom stupni štúdia a v predmete Pestovanie lesa II. v inžinierskom stupni štúdia. Okrem uvedených disciplín vedie cvičenia z predmetu Prírode blízke pestovanie lesa. Prednáša vybrané kapitoly v predmete Zakladanie a pestovanie lesa s poľovníckou funkciou. Odborne garantuje a vedie prednášky a cvičenia z predmetu Pestovná analytika v inžinierskom stupni štúdia. Doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., je

gestorom predmetu Lesné hospodárstvo v lesníckej praxi pre balakárske štúdium odbor „Lesníctvo“, ktorého je aj odborný garant. V doktorandskom stupni štúdia v odbore 6.2.2 Pestovanie lesa gestoruje na lesníckej fakulte predmet „Obnova lesa“. Je autorom resp. spoluautorom 2 učebných textov, spoluautorom 12 vedeckých monografií, ktoré tvoria vedeckú sériu problematiky výskumu vybraných pralesov Slovenska a slúžia ako študijný materiál pre doktorandské štúdium. Okrem uvedeného sa pedagogicky podieľal na kurzoch v tematických oblastiach „Výberkové lesy, Prírastkové hodnotové hospodárstvo listnatých porastov, Rozpad smrečín a ich revitalizácia“, ktoré boli organizované katedrou pestovania lesa pre pracovníkov lesníckej praxe. Podieľal sa tiež na organizácii a odbornom zabezpečení vybraných akcií hnutia Pro Silva Slovensko. Doteraz bol vedúcim 39 diplomových prác a 13 bakalárskych prác na lesníckej fakulte. Je členom odborovej komisie doktorandského štúdia Pestovanie lesa na LF TU vo Zvolene a členom kolégia dekana na LF TU Zvolen.

Doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., sa v minulom období významne podieľal na výskume koreňových systémov drevín. Vysoko je hodnotená jeho práca súvisiaca s prepracovaním metodiky výskumu koreňových systémov. Paralelne sa orientuje na výskum štruktúry prírodných lesov Slovenska. Viedol resp. vedie ako zodpovedný riešiteľ 3 projekty VEGA. Ako člen riešiteľského kolektívu sa zúčastnil na riešení 6 APVV projektov, 2 projektov agentúry MŠ SR pre štrukturálne fondy a 9 projektov agentúry VEGA. Je spoluautorom 12 vedeckých monografií, 14 prác registrovaných v databáze Current Contents v zahraničí, 13 vedeckých prác v ostatných zahraničných časopisoch. Okrem toho publikoval v spoluautorstve 6 prác v zahraničných vedeckých časopisoch a 1 prácu v domácom vedeckom periodiku databázy WoS resp. Scopus. Ďalej publikoval 8 vedeckých prác v zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch a 18 vedeckých prác v domácich vedeckých zborníkoch. Menovaný publikoval 19 príspevkov na zahraničných vedeckých konferenciách, 14 príspevkov na domácich vedeckých konferenciách. Celková vedecká aktivita pozostáva z 132 príspevkov. Na publikované práce registruje 236 citácií v databázach WoS a Scopus (z toho 224 v zahraničí) a ďalších 159 citácií mimo Web of Science /Scopus. H-index uchádzača je 8.

Uchádzač je v odbore pestovanie lesa uznávanou osobnosťou v národnom, ale aj európskom kontexte, čo potvrdzujú aj jeho účasti na európskych stretnutiach organizácie Pro Silva /Freudenstadt- Nemecko, Logarska dolina- Slovinsko), spolu podieľal sa na odbornom a organizačnom zabezpečení exkurzií lesníkov Pro Silva z Francúzska (2), Nemecka (2) a Rakúska (2). Vysoká bola jeho angažovanosť pri príprave týždennej odborno-výskumnej exkurzie študentov UNI Göttingen spolu s pedagógmi (5) a vedúcim katedry pestovania lesa prof. Ammerom, ktorá bola zameraná na prezentáciu výsledkov výskumu pralesov a ich aplikáciu pre prírode blízke pestovanie lesa. Je členom excelentného tímu Spojeného národného centra pre výskum pralesov.

Komisia pre vymenúvacie konanie konštatuje, že doc. Jaloviar plní kritéria Technickej univerzity vo Zvolene na vyhodnotenie plnenia podmienok získania vedecko-pedagogického titulu „profesor“ (R-3674/2014),schválené Vedeckou radou TU vo Zvolene dňa 15.4.2014: v časti A pedagogická činnosť prax vo funkcii docenta 8 rokov (požiadavka 3 roky), autor 1 skript s rozsahom 3,85 AH a spoluautor 1 ks skript autorským podielom 3,36 AH

(požiadavka 1 vysokoškolská učebnica nahradená dvomi učenými textami s minimálnym rozsahom 3 AH), počet záverečných prác DP 39 (požiadavka 10), ukončený 1 doktorand a 1 doktorand po vykonaní dizertačnej skúšky (požiadavka 1/1), v časti B (publikácie) je plnenie nasledovné: vedecké monografie 12 (požiadavka 2), články v CC, WoS a Scopus 21, z toho 14 CC v zahraničnej s $IF \geq 0,4$ 1. autor v 2 článkoch, 1. autor v 3 WoS/Scopus (požiadavka 12 s $IF \geq 0,4$ z toho 6 CC 1. autor v 2 CC publikáciách), v časti C (citácie) je plnenie 236 citácií WoS/ Scopus (požiadavka 20 citácií), 165 citácií neregistrovaných v citačných indexoch (požiadavka 100 citácií), časti D (VVČ) je vedenie 3 vedeckých projektov VEGA, 1 zástupca vedeckého projektu VEGA (požiadavka 2). Na základe uvedených aktivít a výsledkov pedagogickej, vedeckovýskumnej práce možno konštatovať, že doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., je uznávanou osobnosťou vo vedeckej komunite oblasti Pestovania lesa a spĺňa resp. prekračuje kritéria pre vymenúvacie pokračovanie.

3. Zhodnotenie inauguračnej prednášky

Inauguračná prednáška s názvom *Dynamika, štruktúra a disturbančný režim bukových pralesov a využitie poznatkov z ich výskumu pre pestovné koncepcie prírody blízkeho pestovania lesa* sa konala na TU vo Zvolene dňa 18.3.2021 o 10:00 h distančnou formou. Na prednáške bolo touto formou prítomných 23 členov VR LF TU vo Zvolene pripojení formou online, 3 oponenti pripojení formou online a 4 členovia inauguračnej komisie pripojení formou online.

Cieľom inauguračnej prednášky bolo preukázať pedagogickú spôsobilosť, prezentovať jeho individuálny prínos k rozvoju vedného odboru, v ktorom sa uchádza o vymenovanie za profesora, preukázať existenciu jeho vedeckej školy, vedecký prínos a vyjadriť jeho pohľad na súčasný stav v odbore a tendenciu jeho rozvoja do budúcnosti.

Doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., prezentoval vo svojej prednáške ťažiskové oblasti zamerané na dynamiku zmeny hrúbkovej štruktúry bukových pralesov, kde pomenoval hlavné faktory/ dorast stromov do registrovanej hranice 10 cm, problematiku mortality a hrúbkových presunov stromov. Pripomenul spôsoby hodnotenia štruktúry pralesov, definície ich vývojových štádií. V ďalšej časti prednášky prezentoval možné pestovné modely, ktoré by sa mali uplatniť pri obhospodarovaní bukových porastov resp. porastov s dominantným zastúpením buka. V ďalšej časti prednášky uchádzač prezentoval svoj profil, výsledky vedeckej práce ako aj práce svojich doktorandov. V záverečnej časti prednášky načrtol vízie rozvoja vedného odboru a svoje plány do budúcnosti. Významnou časťou prednášky bola transformácia vedeckých poznatkov výskumu bukových pralesov Slovenska do návrhov pestovných modelov, ktoré predstavujú základný posun do lesa hrúbkových tried.

V následnej diskusii odzneli nasledovné otázky a príspevky účastníkov inauguračnej prednášky:

Prof. Fabrika.

1./Čo vidíte ako najväčšie riziká pre pralesy do budúcnosti?

2./Čo sú limitujúce faktory pre prírode blízke pestovania lesa?

Prof. Pichler

3./Ako inaugurant vníma rozdiely v počte prirodzenej obnovy v bukových pralesoch; príklad bukový prales NPR Vtáčnik?

-prof. Gomory

4./Aká je generačná doba buka/aká veková kategória/ sa podieľa na začiatkoch prirodzenej obnovy?

Ing. Apfel

5./ Význam PBHL ako perspektívna koncepcia pre lesnícku prax?

Bc. Miroslav Bača

6./Je legislatívne prostredie u nás dostatočné pre uplatnenie všetkých foriem prírode blízkeho pestovania lesa?

7.Vedeli by ste iniciovať tvorbu literatúry prírode blízkeho pestovania lesa pre stredné lesnícke školy?

Prof. Ujházy

8./ Aký je názor inauguranta na mienku, či jemné korene buka nie sú vážny konkurent voči jedli a javoru pri ich prirodzenej obnove ?

Prof. Kropil

9./ Aké kroky by mala urobiť štátna správa a slovenská poľovnícka komora pre zníženie stavov raticovej zveri v lesoch?

Uchádzač v plnom rozsahu odpovedal na otázky a poznámky členov VR. Prednáška bola obsahovo vecná a na dobrej didaktickej úrovni. Uchádzač preukázal schopnosť prezentovať celú škálu problematiky vo vymedzenom časovom rozsahu. Dodržal dĺžku prednášky, ktorá bola stanovená na 30 minút. Vo svojich vystúpeniach kvalifikovane odpovedal na položené otázky resp. diskusné príspevky, čím potvrdil svoj vedecký rozhľad v danej problematike.

4. Celkové zhodnotenie

Inauguračná komisia konštatovala, že predložené doklady k vymenúvaciemu konaniu, celkový priebeh inauguračnej prednášky ako aj záverečná rozprava preukázali, že doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., svojou publikačnou a pedagogickou činnosťou spĺňa všetky predpoklady pre vykonávanie funkcie profesora na Lesníckej fakulte TU vo Zvolene. Jedná sa o vedeckú osobnosť akceptovanú vedeckou komunitou u nás aj v zahraničí. Posudky všetkých troch oponentov sú kladné. Oponenti mali zhodný názor v pozitívnom hodnotení jeho pedagogických aktivít ako aj vedeckého prínosu. V posudkoch konštatovali, že doc. Peter Jaloviar sa venuje výskumu takmer všetkých druhov lesov na Slovensku, primárne sa však zaujíma o horské prírodné lesy a aj lesy hospodárske. Medzi študovanými témami sa jedná hlavne o textúru lesa, štruktúru a disturbančný režim v prírodných lesoch vrátane

veľkoplošných disturbancií a dynamiku tvorby medzier. V poslednom období je to fókus na prirodzený vývojový cyklus lesov a úlohu pionierskych drevín pri striedaní vývojových fáz. Oponenti ďalej zdôrazňujú, že veľa priestoru vo výstupoch vedeckých prác doc. Petra Jaloviara je venované obnove drevín, a to v podmienkach prírodného ako aj hospodárskeho lesa. Jeho vedecký záujem bol orientovaný tiež na rôzne aspekty regenerácie smreka, buka, jedle, duba a tisu ako aj problematiku mŕtveho dreva, najmä jeho dynamiky rozkladu a úlohy pri obnove porastov.

Z celkového hodnotenia doterajšej pedagogickej, vedeckej a organizačnej činnosti doc. Jaloviara, priebehu jeho inauguračnej prednášky a rozpravy k nej vyplýva, že ide o medzinárodne uznávaného odborníka v oblasti pestovania lesa, ktorý si získal uznanie aj v lesníckej praxi a kruhoch odbornej verejnosti na Slovensku.

Na základe všetkých uvedených skutočností komisia v súlade s § 5,ods.(11) vyhlášky MŠVVŠ SR č.246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor konštatuje, že doc. Ing. Peter Jaloviar, PhD., spĺňa požiadavky uvedené v § 76 ods. (1),(5) a (7) zákona č.131/2002 Z.z o vysokých školách v znení neskorších predpisov kladené na uchádzača o vymenovanie profesora. Komisia pre vymenúvacie konanie preto na základe komplexného zhodnotenia navrhuje vedeckej rade Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, aby súhlasila s menovaním doc. Ing. Petra Jaloviara, PhD., za profesora v odbore Pestovanie lesa.

Zvolen 18.3.2021

prof. Ing. Milan Saniga, DrSc.,

predseda komisie

prof. Ing. Oldřich Mauer, DrSc.,

prof. Ing. Ivo Kupka, CSc.,

Akademik prof. dr. Igor Anič